

BASIS SELECTIE DOCUMENT (BSD)

BSD van het handelen op het beleidsterrein algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding, (1892) 1945-1996

Voor de zorgdragers:

Centraal Planbureau

Sociaal en Cultureel Planbureau

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

Versie vastgesteld, Staatscourant 22, 2 februari 1999

Rijksarchiefdienst/PIVOT

Den Haag

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	inhoud en betekenis BSD	1
1.2	geschiedenis vaststelling BSD	1
2.	BESCHRIJVING BELEIDSTERREIN EN ACTOREN	3
3.	SELECTIE	8
3.1	doelstelling van de selectie	8
3.2	selectiecriteria	9
4.	SELECTIELIJSTEN	11
4.1	centraal planbureau	12
4.2	sociaal en cultureel planbureau	15
4.3	begeleidingscollege sociaal en cultureel planbureau	17
4.4	(voorlopige) wetenschappelijk raad voor het regeringsbeleid	18

1. Inleiding

1.1 Inhoud en betekenis BSD

Het PIVOT-rapport "*Geschiedschrijving van de toekomst*, een onderzoek naar instituties en handelingen met betrekking tot de algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding, periode 1892 (1945)-1996" vormt de basis voor dit basiselectiedocument (BSD).

Het rapport en het BSD zijn het resultaat van het institutioneel onderzoek welke zijn uitgevoerd in samenwerking met het Centraal Planbureau, het Sociaal en Cultureel Planbureau en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.

Het rapport beschrijft de taken en handelingen van de verschillende actoren op het beleidsterrein algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding.

In dit BSD wordt de neerslag van de handelingen gewaardeerd, op basis waarvan de daadwerkelijke selectie van archiefbescheiden uitgevoerd kan worden. Onder archiefbescheiden worden zowel de papieren bescheiden als gedigitaliseerde bescheiden verstaan; deze gedigitaliseerde bestanden vallen namelijk ook onder de Archiefwet 1995.

Tevens kan dit BSD dienen als leidraad bij de inrichting of herinrichting van de documentaire informatievoorziening.

Het BSD is als volgt samengesteld:

- een korte beschrijving van het beleidsterrein
- een beschrijving van de actoren
- een verantwoording van de doelstelling van de selectie en de gehanteerde criteria
- de lijst van gewaardeerde handelingen

1.2 Geschiedenis vaststelling BSD

Het concept-BSD is op 12 november 1997 door het Hoofd Interne Zaken & Beheer van het CPB, op 17 november 1997 door de directeur van het SCP en op 18 november 1997 door de secretaris van de WRR aan de Staatssecretaris van Cultuur aangeboden, waarna deze het ter advisering heeft ingediend bij de Raad voor Cultuur (RvC). Van het gevoerde driehoeksoverleg over de waarderingen van de handelingen is een verslag gemaakt, dat tegelijkertijd met het BSD naar de RvC is verstuurd. Vanaf 1 december 1997 lag de selectielijst gedurende acht weken ter publieke inzage in ondermeer de bibliotheken van het Algemeen Rijksarchief en de rijksarchieven in de provincie, van het ministerie van OCenW, van het CPB, van het SCP en van de WRR en in de Koninklijke Bibliotheek, welk ook was aangekondigd in de Staatscourant van 1 december 1997 (1997/231) en in het Archievenblad.

Tijdens het driehoeksoverleg was, op verzoek van de Archiefcommissie van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap ook een deskundige op het beleidsterrein aanwezig. Van andere (historische) organisaties of individuele burgers is geen commentaar ontvangen.

In de vergadering d.d. 4 februari 1998 van de Uitvoeringscommissie Archieven van de RvC is het BSD behandeld, waarbij ook het verslag van het gevoerde driehoeksoverleg bij de voorbereiding van het advies is meegenomen.

Op 26 februari 1998 bracht de RvC advies uit (arc-98.1741/2), hetwelk behoudens een tekstuele correctie geen aanleiding heeft gegeven tot wijziging van de ontwerp-selectielijst.

De selectielijst voor de neerslag van de handelingen van het CPB werd bij besluit van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Directeur van het CPB d.d. 2 juni 1998

(kenmerk RAD/B&T/98.12/CZ) vastgesteld.

De selectielijst voor de neerslag van de handelingen van het SCP alsmede van het Begeleidingscollege van het SCP werd bij besluit van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Directeur van het SCP d.d. 29 juli 1998 (kenmerk RAD/B&T/98.14/GB) vastgesteld.

De selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de WRR werd bij besluit van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en de Voorzitter van de WRR d.d. 2 juni 1998 (kenmerk RAD/B&T/98.12/CZ) vastgesteld.

2. Beschrijving beleidsterrein en actoren

Algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding wordt als een apart beleidsterrein beschouwd omdat het op ieder beleidsterrein plaatsvindt. De rijksoverheid wil haar strategische beleidsvorming op basis van wetenschappelijk onderzoek formuleren. Verschillende planorganen verrichten zelfstandig, onafhankelijk onderzoek teneinde de overheid een objectief advies te geven over toekomstig beleid. Het onderzoek en advies omvat meerdere beleidsterreinen, is van algemene aard. In de Rapporten Institutioneel Onderzoek wordt het handelen van de rijksoverheid per beleidsterrein in kaart gebracht. Als een actor slechts op één beleidsterrein over beleid adviseert of beleid voorbereidt dan wordt deze in het rapport over desbetreffend beleidsterrein behandeld.

De onderzoeken ten behoeve van de beleidsvoorbereiding dienen op wetenschappelijke leest geschoeid te zijn. Dit betekent dat het onderzoek veelal verricht en gecontroleerd wordt door wetenschappelijk opgeleide personen.

Beleid is 'het doelbewust en doelgericht handelen, gericht op het bereiken van bepaalde doelen met bepaalde middelen'¹. Met het begrip 'beleidsvoorbereiding' wordt in een procesmatige benadering verwezen naar de fase voor de beleidsontwikkeling. Alvorens een overheidsorgaan een doel formuleert, dient zij over gegevens, analyses en prognoses te beschikken. Het vergaren van deze informatie wordt in dit rapport beleidsvoorbereiding genoemd.

De belangrijkste actoren op het beleidsterrein zijn: de Centrale Commissie en het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Centraal Planbureau, de Centrale Plancommissie, het Sociaal en Cultureel Planbureau, het Begeleidingscollege van het Sociaal en Cultureel Planbureau en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Deze organen zijn 'vaste colleges van advies in zaken van wetgeving en bestuur van het Rijk'.

In de Grondwet van 1972 werd in artikel 87 de bepaling opgenomen dat bij wet zogenaamde "vaste colleges van advies in zaken van wetgeving en bestuur van het Rijk" konden worden ingesteld. De wet diende de inrichting, samenstelling en bevoegdheden van deze colleges te regelen. In de Grondwet van 1983 en ook in de Grondwet van 1987 werd dit artikel overgenomen (als artikel 79, lid 1 en 2). In de Grondwet van 1972 was evenwel opgenomen dat de vaste colleges adviseerden aan de regering, in de Grondwet van 1983 en later werd niet meer vermeld aan wie het advies gericht moest zijn. Wel is nog opgenomen dat de vaste colleges adviseren inzake wetgeving en bestuur van het Rijk.

In de uitgave van Schuurman & Jordens, deel 1-I, de Grondwet 1987, worden criteria gesteld, waaraan colleges moeten voldoen om te kunnen worden aangemerkt als colleges in de zin van artikel 79 van de Grondwet 1987. Daarbij is aansluiting gezocht bij de criteria die de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid noemt in haar rapport no.12. Deze criteria zijn:

- de colleges dienen een uitsluitende of mede adviserende taak te hebben;
- de colleges moeten een permanente adviesfunctie hebben;
- de colleges moeten uitsluitend of mede de centrale overheid adviseren;
- de colleges moeten adviseren over beleid en algemene regelingen;
- de colleges moeten door de overheid schriftelijk zijn ingesteld;
- de colleges moeten extern zijn, dat wil zeggen dat zij voor wat de gewone leden betreft voor tenminste de helft moeten bestaan uit personen die geen rijksambtenaren zijn tot wier hoofdfunctie het behoort hun minister te adviseren over de problematiek waarvoor het adviesorgaan is gesteld;
- de colleges moeten uit meerdere personen bestaan.

1) J.H. Baas, *Bestuurskunde in hoofdlijnen* (Groningen, 1995)

Voor de onderzoeksopzet leidden deze criteria tot een te ruime opzet. Als nadere criteria zijn derhalve toegevoegd:

- de colleges moeten ingesteld zijn bij of krachtens de wet (zoals ook in de Grondwet is geformuleerd);
- de colleges moeten een algemene adviserende bevoegdheid hebben ten aanzien van het overheidsbeleid en adviseren dus niet ten aanzien van een specifiek beleidsterrein.

Adviesorganen als de Rijks Planologische Dienst (RPD)², Milieuraad³, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)⁴, de Sociaal Economische Raad (SER)⁵ en de Raad voor de Waterstaat⁶ adviseren vooral ten aanzien van specifieke beleidsterreinen en vallen dus buiten het bestek van dit onderzoek.

Naast de bovengenoemde organen spelen naast de overige ministers vooral de ministers van Economische Zaken, van Welzijn en Algemene Zaken op dit beleidsterrein een rol. Deze rol behelst voornamelijk het geven van regels, het instellen van vaste colleges van advies en bijstand, het benoemen van leden en ambtenaren van de genoemde colleges, het goedkeuren van begrotingen en werkprogramma's.

Het beleidsterrein is verdeeld in vier deelbeleidsterreinen:

1. statistische gegevensverzameling

In de 19e eeuw wilde de overheid haar bestuur en wetgeving op basis van statistische gegevens vorm geven. Het beleid diende op grond van een 'oordeelkundige verzameling van statistische gegevens' voorbereid te worden. Onder oordeelkundig werd verstaan: objectief en wetenschappelijk integer. Zaak was dus de vergaring van statistische gegevens zodanig te organiseren dat deze niet eenzijdige belangen zou dienen. Voorts wilde men door middel van de centralisatie van statistische activiteiten een geïntegreerd en gecoördineerd statistisch programma ontwikkelen. Deze beleidsdoelstellingen werden in 1892 verwezenlijkt door de instelling bij K.B. van de Centrale Commissie voor de Statistiek (CCS, Stb. 1892, 232). De Commissie bleek niet het geëigende bureau om statistieken samen te stellen. Daartoe werd in 1899 bij K.B. het Centraal Bureau voor de Statistiek opgericht (CBS, Stb. 1899, 43). De Commissie behield het toezicht op de statistische gegevensverzameling terwijl het CBS de uitvoering van het statistisch onderzoek op zich nam.

² De RPD wordt beschreven door J.W.J.M. Bogaarts in het institutioneel onderzoek betreffende ruimtelijke ordening. Op het moment van schrijven was dit rapport nog niet afgerond.

³ De Milieuraad wordt beschreven door dr J.A.A. Bervoets in het institutioneel onderzoek betreffende milieu. Op het moment van schrijven was dit onderzoek nog niet afgerond.

⁴ Tot 1997 heette het instituut: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne. De RIVM is beschreven in: *"En morgen gezond weer op". Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket en de handelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1940-1995.* (Samenstelling drs I.E.C.M. Broos m.m.v Ing. S. Slagter en drs H.E. Erich; ISBN 90-74442-46-3) 's Gravenhage 1996. PIVOT-rapport nr 41.

⁵ De SER wordt beschreven in een apart rapport. Op het moment van schrijven was dit rapport nog niet afgerond.

⁶ De Raad voor de Waterstaat is beschreven in *Waterstaat. Rapport van een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein waterstaat over de periode 1945-1994* (Samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-31-5) 's Gravenhage, 1995. PIVOT-rapport nr 28.

Bij de Wet van 28 december 1936 houdende maatregelen tot het verkrijgen van juiste economische statistieken, ingezetenen van Nederland verplicht bepaalde gegevens aan het CBS te verstrekken. Tegenover deze verplichting van berichtgever staat de verplichting van het CBS om de gegevens geheim te houden. In de jaren '80 bleken bedrijven en instellingen niet alleen behoefte te hebben aan statistieken doch ook aan individuele gegevens als naam, adres, woonplaats.

Met de Wet verstrekking gegevens CBS (Stb, 258/1988) werd beoogd aan ondernemingen, instellingen en zelfstandige beroepsbeoefenaren deze gegevens voor onderzoeksdoeleinden te verstrekken. Deze wet is echter tot het moment van schrijven nog niet inwerking getreden.

Met de wetten van 1939 (Stb. 1939, 601) en 1959 (Stb. 1959, 410) betreffende bedrijfstellingen werd voor het CBS de mogelijkheid geschapen statistische gegevens over Nederlandse bedrijven te verzamelen. In 1970 werd dit eveneens bij wet (Stb. 1970, 323) geregeld voor volks- en woningtellingen.

Met de wijziging op de Statistiekwet 1950 in 1993 (Stb. 1993, 473) verkrijgt het CBS eveneens gegevens van importeurs en exporteurs van goederen en diensten. Voorts kan het CBS de bevoegdheid krijgen omtrent de opgave van deze statistische gegevens, regels te stellen.

Op 1 juli 1996 trad de nieuwe Wet op het Centraal Bureau en de Centrale commissie voor de statistiek in werking (Stb. 258/1996). De belangrijkste wijziging was het verdwijnen van de adviestaak en de grootte van het ledental van de CCS. De voornaamste reden voor de invoering van deze wet ligt in de grondwettelijke bepaling (artikel 79) dat vaste colleges van advies inzake wetgeving en bestuur een wettelijke grondslag behoeven.

2. economische analyse en prognose

Direct na de Tweede Wereldoorlog stelde de regering dat een sturing van overheidswege op het economische leven noodzakelijk was om de bevolking te vrijwaren van grote sociale onzekerheid en het bedrijfsleven te beschermen tegen voortdurende verstoringen van het economisch evenwicht. Gezien de noodzaak van overheidsbemoediging met het economische leven deed zich daarom de behoefte voelen aan een zogenaamd 'centraal economisch plan'. Een dergelijk plan zou op grond van statistische kennis ontworpen kunnen worden. Het moest dienen als een hulpmiddel bij de coördinatie van de maatregelen die de regering voorstond op economisch terrein. Het 'Nationaal Welvaartsplan' zou moeten worden opgesteld door een zelfstandige organisatie, die ten aanzien van beleidsvragen adviserend zou kunnen optreden.

Nog voordat de instellingswet door de Tweede Kamer was aangenomen begon het Centraal Planbureau (CPB) in 1945 met haar werkzaamheden. De taak van het CPB is krachtens de wet (Stb. 1947, H 127): het verrichten van alle werkzaamheden met betrekking tot het voorbereiden van het Centraal Economisch Plan. In 1989 formuleerde het CPB haar missie als volgt: het maken van onafhankelijke analyses en prognoses die wetenschappelijk verantwoord en up-to-date zijn, en die relevant zijn voor het beleid van regering, parlement, politieke partijen en maatschappelijke organisaties.

In de loop der jaren heeft het CPB allerlei producten ontwikkeld.

Voor het uitwerken van het Centraal Economisch Plan kan de minister van Economische Zaken werkcommissies instellen. Een werkcommissie bestaat uit vertegenwoordigers van het CPB, van de betrokken ministers en van het bedrijfsleven.

Het CPB werd vanaf het begin bijgestaan door adviesorganen. De eerste twee jaar was dit de Raad voor Advies voor het Nationaal Welvaartsplan. Deze Raad adviseerde over de methoden van onderzoek. In 1947 ging de Raad op in de Centrale Plancommissie (CPC). De CPC adviseerde tot 1997 zowel de minister als het CPB over de werkzaamheden van het CPB. Met de wetwijziging in 1997 verloor het CPC haar adviesbevoegdheid ten aanzien van de minister.

3. sociale en culturele analyse en prognose

Eind jaren '60 lieten verschillende groeperingen bezorgde geluiden horen over de negatieve gevolgen van de groei van de wereldbevolking en de technologische ontwikkelingen. Door meer nadruk te leggen op welzijn in plaats van welvaart hoopte men deze gevolgen het hoofd te bieden. Met de oprichting van een Sociaal en Cultureel Planbureau beoogde de overheid de bevordering van samenhangend en doelmatig beleid gericht op het sociaal en cultureel welzijn.

In 1972 werd de voorbereidingscommissie SCP opgericht. Deze Commissie diende de minister te adviseren over de taak en werkwijze van het SCP. In 1973 werd het Sociaal en Cultureel Planbureau bij K.B. (SCP, Stb. 1973, 175) opgericht.

Als taak werd in het Koninklijk besluit⁷ genoemd:

- a. wetenschappelijke verkenningen te verrichten met het doel te komen tot een samenhangende beschrijving van de situatie van het sociaal en cultureel welzijn hier te lande en van de op dit gebied te verwachten ontwikkelingen;
- b. bij te dragen tot een verantwoorde keuze van beleidsdoeleinden, benevens het aangeven van voor- en nadelen van de verschillende wegen om deze doeleinden te bereiken;
- c. informatie te verwerven met betrekking tot de uitvoering van interdepartementaal beleid op het gebied van sociaal en cultureel welzijn, teneinde de evaluatie van deze uitvoering mogelijk te maken.

Het SCP onderzoekt, adviseert en evalueert. Het is dus bij de gehele beleidscyclus op het sociaal-cultureel terrein betrokken. Deze rapportages dienen ter informering van de beleidsmakers van de rijksoverheid.

Voor het verkrijgen van informatie van gegevens is het SCP afhankelijk van de medewerking van diezelfde rijksoverheid. Veel gegevens zijn vertrouwelijk en dienen dus zodanig bewerkt te worden dat herkenning niet meer mogelijk is. Voorts steunt het SCP op de statistieken van het CBS en publieksenquêtes.

Het SCP voert het secretariaat van de Commissie Sociaal en Cultureel Beleid (CSCB), het ambtelijk voorportaal van de Raad voor het Sociaal en Cultureel Beleid (RSCB), een onderraad van de ministerraad.⁸ Evenals het merendeel der ministers⁹, wijst het een lid van deze commissie aan.

Over het werkprogramma en de inhoud van het Sociaal en Cultureel Rapport (SCR) wordt het SCP geadviseerd door het Begeleidingscollege SCP. Dit Begeleidingscollege wordt door alle betrokken ministers samengesteld. Het secretariaat van het Begeleidingscollege wordt door het SCP gevoerd.

4. algemene maatschappelijke analyse en prognose

Als gevolg van de steeds uitbreidende verzorgingsstaat en de toenemende democratisering, namen in de jaren '60 de taken van de overheid in complexiteit en onderlinge verwevenheid toe. Het werd steeds moeilijker bevonden neveneffecten van beleidsingrepen te taxeren en toekomstige ontwikkelingen te voorzien.

Met de oprichting van de (Voorlopige) Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid wilde de regering de tekortkomingen in strategische beleidsvorming teniet te doen. Beleidsvorming op lange

⁷ Zie ook Sociale en Culturele Verkenningen 1993. (Sociaal en Cultureel Planbureau, Rijswijk 1993).

⁸ Zie 'Coördinatie op hoog niveau. Institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990. PIVOT-rapport nummer 1.

⁹ Het gaat hier om de ministers van Algemene Zaken, Justitie, Binnenlandse Zaken, Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Financiën, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, Economische Zaken, Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

termijn zou gebaat zijn bij een gedegen toekomstvisie op maatschappelijke ontwikkelingen. Deze toekomstvisie diende wetenschappelijk gefundeerd te zijn. Derhalve werd de WRR niet louter een wetenschappelijk onderzoeksinstituut. De onderzoeken moesten beleidsrelevant zijn en prioriteiten in beleid aangeven. De WRR zou op basis van wetenschappelijke studie aangeven welke maatschappelijke probleemvelden aandacht verdienen. Voorts wilde men lacunes en overlappingsen vermijden. Daartoe zou de WRR het werk van de wetenschappelijke bureaus van de overheid coördineren.

De Voorlopige Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid werd in 1972 ingesteld. Omdat een wet in formele zin de nodige voorbereidingstijd zou vergen was besloten een voorlopige raad in te stellen bij Koninklijk Besluit¹⁰.

In 1976 volgde de instelling van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) door middel van een wet in formele zin¹¹.

De taken van de WRR verschillen niet wezenlijk van die van de Voorlopige WRR.. Centraal bij de werkzaamheden van de W.R.R. staat de bestudering van de toekomstige ontwikkelingen die van belang zijn voor het regeringsbeleid alsmede implicaties daarvan voor dat beleid. In tegenstelling tot de taakomschrijving van de Voorlopige Raad werd bij de taakbeschrijving van de WRR gekozen voor de formulering 'het verschaffen van informatie' in plaats van 'het adviseren' om te benadrukken dat van de WRR geen eigen opinie wordt verwacht maar een wetenschappelijke en objectieve rapportage.

De taken van de WRR werden vastgelegd in artikel 2 van de wet:

- a. het verschaffen van wetenschappelijk gefundeerde informatie ten behoeve van het regeringsbeleid over ontwikkelingen die op langere termijn de samenleving kunnen beïnvloeden en daarbij tijdig wijzen op tegenstrijdigheden en te verwachten knelpunten, probleemstellingen te formuleren ten aanzien van de grote beleidsvraagstukken, en beleidsalternatieven aan te geven;
- b. het ontwikkelen van een wetenschappelijk gefundeerd kader dat de regering ten dienste staat voor het stellen van prioriteiten en het voeren van een samenhangend beleid;
- c. het doen van voorstellen inzake het opheffen van structurele tekortkomingen, het bevorderen van bepaalde onderzoeken en het verbeteren van communicatie en coördinatie, alles ten aanzien van werkzaamheden op het gebied van toekomstonderzoek en planning op langere termijn, zowel binnen als buiten de overheid.

Soms organiseert de Raad persconferenties, symposia of conferenties naar aanleiding van uitgebrachte of uit te brengen rapporten.

¹⁰ Koninklijk Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590).

¹¹ Wet van 30 juni 1976, Stb. 413 (Instellingswet WRR).

3. *Selectie*

3.1 *Doelstelling van de selectie*

De selectie richt zich op de (administratieve) neerslag van het handelen door overheidsorganen, die vallen onder de werking van Archiefwet 1995¹². De selectielijst is tot stand gekomen op grond van een wettelijk voorgeschreven procedure. Deze procedure, welke zijn grondslag heeft in art. 5 van de Archiefwet 1995, is neergelegd in de artikelen 2 tot en met 5 van het Archiefbesluit 1995, Stb. 671.

De hoofddoelstelling van de selectie is een onderscheid te maken tussen te bewaren (dat wil zeggen naar de Rijksarchiefdienst over te brengen) en de (op termijn) te vernietigen gegevens van de bedoelde organen.

De te bewaren gegevens moeten een *reconstructie van het overheidshandelen op hoofdlijnen ten opzichte van haar omgeving* mogelijk maken.

In dit BSD worden de handelingen van de verschillende organen geselecteerd op hun bijdrage aan de realisering van de selectiedoelstelling. Bij de selectie gaat het er om welke gegevensbestanden, behorend bij welke handeling, en berustend bij welke actor, bewaard moeten blijven met als doel het handelen van de rijks- en provinciale overheid met betrekking tot het beleidsterrein algemene wetenschappelijke beleidsvoorbereiding op hoofdlijnen te kunnen reconstrueren.

Het handelen van overheidsorganen bestaat uit verschillende fasen in het beleidsproces. Deze fasen zijn agendavorming, beleidsvoorbereiding, beleidsbepaling, beleidsvaststelling, beleidsuitvoering en beleidsevaluatie. Om de reconstructie van het handelen op hoofdlijnen mogelijk te maken dient dus vooral de neerslag van de eerste vier en de laatste fase bewaard te blijven.

De planorganen uit dit BSD begeven zich allen op de eerste twee fasen van de beleidsproces van de rijksoverheid. Zij proberen ontwikkelingen op de politieke agenda te krijgen of adviseren in de beleidsvoorbereidende fase. De neerslag van hun handelen maakt reconstructie van het overheids-handelen op hoofdlijnen mogelijk en wordt derhalve in veel gevallen met een B gewaardeerd.

De gegevensbestanden kunnen zowel uit papieren- als uit digitale documenten bestaan.

¹² Archiefwet 1995, Wet van 28april 1995(Stb. 276), houdende vervanging van de Archiefwet 1962 (Stb. 313) en in verband daarmee wijziging van enige andere wetten

3.2 Selectiecriteria

De selectiecriteria die in dit BSD gehanteerd worden, zijn de algemene selectiecriteria BSD zoals die door PIVOT opgesteld zijn.

De criteria geven de handelingen aan die met een **B** gewaardeerd worden, en waarvan de neerslag dus overgebracht dient te worden.

De neerslag van de handelingen die met een **V** gewaardeerd worden, wordt niet overgebracht en kan op termijn vernietigd worden.

<i>Selectiecriteria</i>		
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>		
<i>selectie criterium</i>	<i>toelichting</i>	<i>neerslag (van processen)</i>
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op beleidsvoorbereiding, -bepaling en -evaluatie</i>	<p><i>a) Beleidsbepaling komt tot stand via parlementaire behandeling</i></p> <p><i>b) Hieronder worden tevens begrepen handelingen gericht op politieke besluitvorming of waarbij een belangenafweging plaatsvindt</i></p> <p><i>c) Hieronder worden ook begrepen handelingen gericht op het sluiten van internationale verdragen en uitvoeringsregelingen</i></p>	<i>beleidsnota's aan de Tweede Kamer, archieven van besluitvormende organisatie-onderdelen, neerslag van processen met betrekking tot het sluiten van internationale verdragen en overeenkomsten</i>
<i>2. Handelingen gericht op externe verantwoording of verslaglegging</i>	<i>Vastlegging naar andere actoren over het gevoerde beleid</i>	<i>Jaarverslagen, voorbereiding van antwoorden op kamervragen, neerslag van voorbereiding van rapportages aan de Tweede Kamer, etc.</i>
<i>3. Adviezen gericht op de hoofdlijnen van het beleid</i>	<i>Adviezen die gebruikt kunnen worden bij beleidsvoorbereiding, -bepaling of -evaluatie</i>	<i>Adviezen en rapportages van commissies en overlegorganen</i>
<i>4. Handelingen gericht op het stellen van regels direct gerelateerd aan de hoofdlijnen van het beleid</i>	<i>Hieronder ook begrepen pseudo-wetgeving</i>	<i>Ministeriële regelingen en interne voorschriften, hieronder wordt ook begrepen pseudo-wetgeving middels aanschrijvingen of resoluties</i>

<i>Selectiecriteria</i>		
<i>5. Handelingen gericht op de (her)inrichting van de beleidsorganisatie, belast met primaire bedrijfsprocessen</i>		Reorganisatieprocessen, instelling en opheffing van beleidsorganen en directies
<i>6. Uitvoerende handelingen die onmisbaar zijn voor de reconstructie van het overheidshandelen op hoofdlijnen</i>	<p><i>a) Hieronder worden begrepen handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop de uitvoering plaatsvindt en die direct zijn gerelateerd aan de hoofdlijnen van het overheidshandelen</i></p> <p><i>b) Hieronder worden ook begrepen precedenteren of produkten t.o.v. de omgeving die tot stand zijn gekomen in afwijking van gereguleerde en voorgeschreven criteria of in bepaalde mate voorbeeldgevend zijn voor de uitvoering van de handeling</i></p>	<p>Het "beleidsarchief" van uitvoerende organisatie-eenheden</p> <p>Beschikkingen die van invloed zijn op de toekomstige uitvoering van handelingen</p> <p>Het vaststellen van de hoogte van normbedragen</p>
<i>7. Uitvoerende handelingen die het algemeen democratisch functioneren mogelijk maken</i>	<i>Hieronder worden begrepen de handelingen van Hoge Colleges van Staat, het beantwoorden van kamervragen</i>	Kroonbeschikkingen en adviezen van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, etc.
<i>8. Uitvoerende handelingen die onttrokken zijn aan democratische controle en direct zijn gerelateerd aan hoofdlijnen van het beleid</i>	<i>Hieronder worden onder meer begrepen handelingen waarop de WOB niet van toepassing is</i>	
<i>9. Uitvoerende handelingen die direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeiende uit voor Nederland bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	<i>Hierbij moet worden gedacht aan handelingen verricht in het kader van de Tweede Wereldoorlog, de politionele acties, de watersnoodramp 1953, de gijzelingsacties, etc</i>	

4. Selectielijsten

De selectielijst is geordend per actor, te beginnen bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, hierna aangeduid als de minister van Onderwijs, die de voornaamste actor op het deelbeleidsterrein speciaal onderwijs is.

De handelingen van deze lijst hebben hetzelfde nummer als in het Rapport Institutioneel Onderzoek. Aangegeven wordt:

Nummering

Handeling

Periode

Grondslag

Produkt

Voorstel:

door middel van de plaatsing van de letters **B** en **V** wordt een waardering gegeven voor het "Bewaren" dan wel "Vernietigen" van de neerslag van de handeling.

Bij de handelingen die met een **B** gewaardeerd zijn wordt het selectie criterium vermeld dat tot dat voorstel geleid heeft. De te bewaren neerslag dient na afloop van de overbrengingstermijn overgebracht te worden naar de Rijksarchiefdienst in goede, geordende en toegankelijke staat.

Bij de handelingen die met een **V** gewaardeerd worden, wordt zo mogelijk de termijn aangegeven, waarna de vernietiging kan plaatsvinden. De vernietigingstermijnen zijn ingevuld op grond van informatie uit bestaande vernietigingslijsten en gesprekken met vertegenwoordigers van het juridische en administratieve belang bij de verschillende zorgdragers.

4.1 CENTRAAL PLANBUREAU

Deelbeleidsterrein economische analyse en prognose

Verantwoording van het Centraal Planbureau

111.

Handeling: het opstellen van jaarverslagen

Periode: (1945)1947-

Grondslag:

Produkt: jaarverslagen

Waardering: B 2

N.B.: Deze jaarverslagen zijn vooral bedoeld voor de verantwoording aan de Minister en hebben derhalve geen expliciet externe functie.

Verstrekking van informatie

115.

Handeling: het verstrekken van informatie aan Kamercommissies van de Staten-Generaal, ambtelijke comités en sociale partners

Periode: 1980-

Grondslag: Aanwijzingen inzake contacten tussen Kamercommissies en ambtenaren en tussen Kamercommissies en regeringsadviescolleges (Stcrt. 1980, 171) , art. 3.1

Waardering: B 3

Samenstelling en publikatie van economische prognoses

116.

Handeling: het ontwikkelen van methoden van onderzoek en rekenmodellen ter interpretatie en analyse van data

Periode: (1945)1947-

Grondslag:

Produkt: methoden en rekenmodellen

Waardering: B 3

118.

Handeling: het opstellen en publiceren van een *Centraal Economisch Plan*

Periode: 1946-

Grondslag: Wet van 21 april 1947 houdende de voorbereiding van de vaststelling van een Centraal Economisch Plan, art. 3.1, gewijzigd bij Wet van 5 november 1948

Produkt: *Centraal Economisch Plan*

Waardering: B 3

N.B.: deze handeling betreft tevens het Welvaartsplan dat het CPB in 1946 heeft gepubliceerd.

119.

Handeling: het opstellen en publiceren van een *Macro Economische Verkenning*

Periode: 1961-

Grondslag:

Produkt: *Macro Economische Verkenningen*

Waardering: B 3

120.
Handeling: het opstellen en publiceren van *Conjunctuurberichten*
Periode: 1956-
Grondslag:
Produkt: *Conjunctuur berichten*
Waardering: B 3
121.
Handeling: het opstellen en publiceren van middellange termijnverkenningen
Periode: 1966-
Grondslag:
Produkt: Middellange Termijnplannen (vaak in de vorm van een publicatie)
Waardering: B 3
122.
Handeling: het opstellen en publiceren van lange termijn studies (scenario's)
Periode: 1985-
Grondslag:
Produkt: lange termijn scenario's
Waardering: B 3
123.
Handeling: het opstellen en publiceren van het *Economisch Beeld*
Periode: 1990-1991
Grondslag:
Produkt: *Economisch Beeld*
Waardering: B 3
124.
Handeling: het opstellen en publiceren van *Monografieën*
Periode: 1952-
Grondslag:
Produkt: *Monografieën*
Waardering: B 3
125.
Handeling: het opstellen en publiceren van *Occasional Papers*
Periode: 1972-1988
Grondslag:
Produkt: *Occasional Papers*
Waardering: B 3
126.
Handeling: het publiceren van *CPB-Overdrukken*
Periode: ca. 1950-
Grondslag:
Produkt: *CPB-Overdrukken*
Waardering: B 3

127.

Handeling: het opstellen en publiceren van *Werkdocumenten*
Periode: 1985-
Grondslag:
Produkt: *Werkdocumenten*
Waardering: B 3

128.

Handeling: het opstellen en publiceren van *Onderzoeksmemoranda*
Periode: 1985-
Grondslag:
Produkt: *Onderzoeksmemoranda*
Waardering: B 3

129.

Handeling: het opstellen en publiceren van *CPB-Report*
Periode: 1996-
Grondslag:
Produkt: *CPB-Report*
Waardering: B 3

130.

Handeling: het doorberekenen van verkiezingsprogramma's van politieke partijen op de effecten
Periode: 1986-
Grondslag:
Produkt: rapporten en publicaties
Waardering: B 3

133.

Handeling: het uitvoeren van berekeningen voor overheidsorganen anders dan het ministerie van Economische Zaken
Periode: 1947-
Grondslag:
Waardering: B 3

Benoeming personen in andere organisaties

134.

Handeling: het aanwijzen van een vertegenwoordigers als lid van andere organen dan het CPB
Periode: 1945-
Grondslag: interview
Instellingsbeschikking platform technisch overleg, Uitleg OenW-Regelingen, nr. 10, 17 april 1991

Waardering: V - 3 jaar na beëindiging lidmaatschap

N.B. Zo wijst het CPB een vertegenwoordiger aan in het Platform Technisch Overleg van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen

4.2 SOCIAAL EN CULTUREEL PLANBUREAU

Deelbeleidsterrein sociale en culturele analyse en prognose

Organisatie en werkwijze van het Sociaal en Cultureel Planbureau

140.

Handeling: het stellen van nadere regels omtrent de werkwijze van het SCP
Periode: 1973-
Grondslag: Koninklijk besluit d.d. 30 maart 1973, art. 10
Produkt: Reglement van orde
Waardering: B 5

Planning en verantwoording van het SCP

156.

Handeling: het opstellen van een begroting
Periode: 1973-
Grondslag:
Produkt: begroting
Waardering: B 1

157.

Handeling: het opstellen van een werkprogramma
Periode: 1973-
Grondslag:
Produkt: werkprogramma
Waardering: B 2

Verstrekking van informatie

159.

Handeling: het verstrekken van informatie aan Kamercommissies van de Staten-Generaal, ambtelijke comités en sociale partners
Periode: 1980-
Grondslag: Aanwijzingen inzake contacten tussen Kamercommissies en ambtenaren en tussen Kamercommissies en regeringsadviescolleges (Stcrt. 1980, 171) , art. 3.1
Waardering: B 3

Samenstelling en publikatie van sociale en culturele analyses en prognoses

164.

Handeling: het periodiek opstellen van onderzoeksrapporten
Periode: 1973-
Grondslag: Koninklijk besluit d.d. 30 maart 1973, art. 9.1 en 2
Produkt: rapport
Waardering: B 3

N.B.: Deze handeling heeft betrekking op alle rapporten die het SCP uitbrengt zoals het Sociaal en Cultureel Rapport, de Sociale en Culturele Verkenningen, de Minderheden Rapportage etc. Ook de

gegevensverzamelingen waarop deze rapporten gebaseerd zijn, vallen onder deze handeling.

167.

Handeling: het opstellen van een onderzoeksrapport op eigen initiatief of op verzoek van een ander orgaan dan het SCP

Periode: 1973-

Grondslag: Koninklijk besluit d.d. 30 maart 1973, art. 9.3

Produkt: rapport

Waardering: B 3

N.B.: Ook de gegevensverzamelingen waarop deze rapporten gebaseerd zijn, vallen onder deze handeling.

Benoeming personen in andere organen

169.

Handeling: het aanwijzen van vertegenwoordigers als lid van andere organen dan het SCP

Periode: 1945-

Grondslag: interview

Instellingsbesluit Commissie Sociaal en Cultureel Beleid (Stcrt 1990, 141), art 6
Instellingsbeschikking platform technisch overleg, Uitleg OenW-Regelingen, nr. 10,
17 april 1991

Waardering: V - 6 jaar na beëindiging lidmaatschap

N.B.: zo wijst het SCP een lid aan van de Commissie Sociaal en Cultureel Beleid en één van het Platform Technisch Overleg van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

4.3 BEGELEIDINGSCOLLEGE VAN HET SOCIAAL EN CULTUREEL PLAN- BUREAU

Deelbeleidsterrein sociale en culturele analyse en prognose

Organisatie en taakuitvoering van het Begeleidingscollege van het SCP

154.

Handeling: het stellen van nadere regels omtrent de werkwijze van het begeleidingscollege SCP
Periode: 1973-
Grondslag: Koninklijk besluit d.d. 30 maart 1973, art. 10
Produkt: Reglement van orde
Waardering: B 5

155.

Handeling: het adviseren van het SCP over het werkprogramma en de inhoud van het Sociaal en Cultureel Rapport en andere studies
Periode: 1973-
Grondslag: Koninklijk besluit d.d. 30 maart 1973, art. 8.1
Waardering: B 3

4. 4 (VOORLOPIGE) WETENSCHAPPELIJKE RAAD VOOR HET REGERINGS- BELEID

Deelbeleidsterrein algemene maatschappelijke analyse en prognose

Benoeming en ontslag van leden van de Voorlopige WRR

175.

Handeling: het doen van voorstellen aan de Minister-President, minister van Algemene Zaken, inzake de benoeming van buitengewone leden

Periode: 1972-1976

Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 11.3

Waardering: V - 5 jaar

Benoeming en ontslag van de leden van de WRR

181.

Handeling: het doen van voorstellen aan de Minister-President, minister van Algemene Zaken, over de benoeming van een adviserend lid van de WRR

Periode: 1976-

Grondslag: Instellingswet W.R.R., art. 6.2

Waardering: V - 5 jaar

Organisatie en werkwijze van de Voorlopige WRR en de WRR

186.

Handeling: het stellen van regels omtrent de wijze waarop buitengewone leden bij werkzaamheden van de raad worden betrokken

Periode: 1972-1976

Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 11.2

Waardering: V - 5 jaar

187.

Handeling: het stellen van nadere regels omtrent zijn werkwijze

Periode: 1972-

Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 13 en Instellingswet W.R.R., art. 14

Produkt: Reglement van orde

Waardering: B 5

N.B.: In deze periode is er geen reglement van orde opgesteld

Initiëring en uitvoering van algemene maatschappelijke prognoses

189.

Handeling: het verzamelen van informatie t.b.v. de rapporten aan de Regering

Periode: 1972-

Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 6; Instellingswet W.R.R., art. 10

Waardering: V - 5 jaar

N.B.: de neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door conceptrapporten en de verslagen van de projectgroepvergaderingen

190.

Handeling: het vaststellen van de inhoud van rapporten en beleidsstukken
Periode: 1972-
Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 6; Instellingswet W.R.R., art. 10
Waardering: B 3

N.B.: de neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de Raadsstukken, de verslagen van de Raadsvergaderingen en de verslagen van de Stafvergadering alsmede het werkprogramma en overige beleidsstukken

191.

Handeling: het uitbesteden van onderzoek en studie aan andere organen dan de WRR
Periode: 1972-
Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 6; Instellingswet W.R.R., art. 10
Waardering: B 6

193.

Handeling: het verschaffen van wetenschappelijk gefundeerde informatie aan de vakministers ten behoeve van het regeringsbeleid

Periode: 1972-
Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 2; Instellingswet W.R.R., art. 2
Produkt: o.a.
- Rapporten aan de Regering

Waardering: B 3

N.B.: De neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de projectgebonden correspondentie, de publicatie, het aanbiedingsformulier, het persbericht en de (regerings)reacties op het rapport

194.

Handeling: het verschaffen van wetenschappelijk gefundeerde informatie aan internationale onderzoeksorganisaties
Periode: 1972-
Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 4.3; Instellingswet W.R.R., art. 9.3
Waardering: B 1

N.B.I: de neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de projectgebonden correspondentie, de deelrapporten en reacties daarop

N.B.II: bijvoorbeeld participatie voor enige tijd in het European Futures Forum.

195.

Handeling: het onderhouden van overige internationale contacten
Periode: 1972-
Grondslag: Besluit van 6 november 1972 (Stb. 590), art. 4.3; Instellingswet W.R.R., art. 9.3
Waardering: V - 5 jaar

N.B.: De neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door correspondentie

199.

Handeling: het publiceren van publicaties in de reeks '*Voorstudies en achtergronden*'
Periode: 1972-
Grondslag:
Produkt: '*Voorstudies en achtergronden*'
Waardering: B 3

N.B.: De neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de projectgebonden correspondentie, de publicatie, het persbericht en de reacties op de studie

200.

Handeling: het publiceren van publicaties in de reeks '*Werkdocumenten*'

Periode: 1972-

Grondslag:

Produkt: '*Werkdocumenten*'

Waardering: B 3

N.B.: De neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de projectgebonden correspondentie, de publicatie en de reacties op het werkdocument

201.

Handeling: het uitgeven van het de publicatie '*Mededelingen*'

Periode: 1974-

Grondslag:

Produkt: '*Mededelingen*'

Waardering: B 3

N.B.: De neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de publicatie

Evaluatie van werkzaamheden (Voorlopige) WRR

202.

Handeling: het evalueren van het eigen beleid

Periode: 1972-

Grondslag:

Produkt: verslagen, rapporten en eigensoortige publicaties, zoals o.a.:

Mosterd bij de Maaltijd. 25 jaar WRR

'Verslag en evaluatie van de eerste, tweede, derde en vierde raadsperiode (..)'

Rapport "Burgerschap"

Waardering: B 2

N.B.: De neerslag van deze handeling wordt voornamelijk gevormd door de projectgebonden correspondentie en de publicatie

Benoeming personen in andere organen

203.

Handeling: het aanwijzen van vertegenwoordigers als lid van andere organen dan de WRR

Periode: 1945-

Bron: Verslag en evaluatie van de vierde raadsperiode, 1988-1992, p.13

Produkt: voordracht

Waardering: V - 5 jaar

N.B.: zo doet de WRR een voordracht voor de benoeming van leden van de stuurgroep van de Nederlandse Organisatie voor Technologisch Aspectenonderzoek/Rathenau